Lakivaliokunta

Torstai 11.3.2021 klo 11.00—11.30

Läsnä
puheenjohtaja Leena Meri ps
jäsen Hanna Huttunen kesk
jäsen Saara Hyrkkö vihr
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Marko Kilpi kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (3 osittain)
jäsen Antti Kurvinen kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (3 osittain)
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Jouni Ovaska kesk
jäsen Mari Rantanen ps
jäsen Ruut Sjöblom kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (3 osittain)
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Sebastian Tynkkynen ps
jäsen Paula Werning sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ja direktiiviksi (lainvalvontaviranomaisen rajat ylittävä pääsy sähköiseen todistusaineistoon)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 33/2018 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 16/2018 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 29/2018 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 35/2018 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ja direktiiviksi (lainvalvontaviranomaisen rajat ylittävä pääsy sähköiseen todistusaineistoon) A 3

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Todettiin, että epävirallista valmistavaa keskustelua on käyty epävirallisissa etäkokouksissa.

Valmistavaa keskustelua ei syntynyt.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä kappaleen 10 loppuun lisättiin uusi virke seuraavasti: ”Lakivaliokunta toteaa SEUT 82 (1) artiklan osalta, ettei ole ongelmaton kehityssuunta pyrkiä tulkitsemaan kyseisen artiklan oikeusperustaa tavalla, joka poikkeaa sille alun perin tarkoitetusta ja sille tulkinnallisesti vakiintuneesta merkityssisällöstä.”

Valiokunnan lausunnon ponsiosaan lisättiin uusi toinen kappale seuraavasti: ”että se korostaa SEUT 82 (1) artiklaan liittyen edellä esitettyjä seikkoja,”

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet

Valiokunnan oma asia O 48/2019 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet A 4

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Todettiin, että epävirallista valmistavaa keskustelua on käyty epävirallisissa etäkokouksissa.

Valmistavaa keskustelua ei syntynyt.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 4/2021 vp
Asiantuntijasuunnitelma HE4_21_asiantuntijasuunnitelma.pdf A 5

Asia on saapunut lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain muuttamisesta (HE 4/2021 vp). Lausunto on annettava työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

6. Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta

Valtioneuvoston selonteko VNS 7/2020 vp
Asiantuntijasuunnitelma VNS7_20_asiantuntijasuunnitelma_II.pdf A 6

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (e-CODEX-asetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 15/2021 vp
Asiantuntijalausunto U 15/2021 vp LaV 11.03.2021 kehittämispäällikkö Aki Hietanen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 7
Asiantuntijalausunto U 15/2021 vp LaV 11.03.2021 erityisasiantuntija Monna Airiainen, sisäministeriö Asiantuntijalausunto B 7
Asiantuntijalausunto U 15/2021 vp LaV 11.03.2021 johtaja Pasi Kumpula, Tuomioistuinvirasto Asiantuntijalausunto C 7
Asiantuntijalausunto U 15/2021 vp LaV 11.03.2021 integraatioasiantuntija Ville Kauppi, Oikeusrekisterikeskus Asiantuntijalausunto D 7

Asia on saapunut lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 11.3.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- kehittämispäällikkö Aki Hietanen, oikeusministeriö, liite
- erityisasiantuntija Monna Airiainen, sisäministeriö, liite
- johtaja Pasi Kumpula, Tuomioistuinvirasto, liite
- erityisasiantuntija Noora Aarnio, Tuomioistuinvirasto
- integraatioasiantuntija Ville Kauppi, Oikeusrekisterikeskus, liite

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista neuvoston puitepäätöksen 2002/465/YOS ja direktiivin 2014/41/EU muuttamisesta niiden mukauttamiseksi henkilötietojen suojaa koskeviin EU:n sääntöihin

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 16/2021 vp
Asiantuntijalausunto U 16/2021 vp LaV 11.03.2021 lainsäädäntöneuvos Virpi Koivu, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 8

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Merkittiin tiedoksi, että seuraava asiantuntija on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 11.3.2021:

Valiokunnassa oli kuultavana:
- lainsäädäntöneuvos Virpi Koivu, oikeusministeriö, liite

Valiokunta päätti, ettei asian U 16/2021 vp johdosta ryhdytä enempiin toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n demokratiatoimintasuunnitelmasta

Valtioneuvoston E-selvitys E 12/2021 vp
Liiteasiakirja E-kirje: Komission tiedonanto EU:n demokratiatoimintasuunnitelmasta
Asiantuntijalausunto E 12/2021 vp LaV 10.03.2021 erityisasiantuntija Maria Wakeham-Hartonen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 9
Asiantuntijalausunnon liite E 12/2021 vp LaV 10.03.2021 erityisasiantuntija Maria Wakeham-Hartonen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto B 9
Lisäselvitys E 12/2021 vp LaV 11.03.2021 oikeusministeriö lisäselvitys C 9

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 10.3.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- erityisasiantuntija Maria Wakeham-Hartonen, oikeusministeriö, liite
- lainsäädäntöneuvos Maarit Leppänen, oikeusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Lena Andersson, oikeusministeriö
- neuvotteleva virkamies Niklas Wilhelmsson, oikeusministeriö

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- oikeusministeriö, liite

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Kutsutaan kuultaviksi: valtioneuvoston kanslia, oikeusministeriö, professori Päivi Leino-Sandberg, professori Kimmo Nuotio ja professori Sakari Melander.

10. Valtioneuvoston selvitys: EU:n terrorismin vastainen ohjelma

Valtioneuvoston E-selvitys E 15/2021 vp
Liiteasiakirja OSA; EU:n terrorismin vastainen ohjelma
Asiantuntijalausunto E 15/2021 vp LaV 10.03.2021 erityisasiantuntija Anne Lamminmäki, sisäministeriö Asiantuntijalausunto A 10
Asiantuntijalausunto E 15/2021 vp LaV 10.03.2021 erityisasiantuntija Joni Korpinen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto B 10

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 10.3.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- erityisasiantuntija Anne Lamminmäki, sisäministeriö, liite
- erityisasiantuntija Joni Korpinen, oikeusministeriö, liite

Valiokunta päätti, ettei asian E 15/2021 vp johdosta ryhdytä enempiin toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

11. Valtioneuvoston selvitys: Tasa-arvon unioni: HLBTIQ-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia 2020-2025, komission tiedonanto

Valtioneuvoston E-selvitys E 18/2021 vp
Liiteasiakirja Tasa-arvon unioni: HLBTIQ-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia 2020-2025, komission tiedonanto

Asia on saapunut lakivaliokuntaan tiedoksi.

Valiokunta päätti ryhtyä kuulemaan asiantuntijoita. Kutsutaan kuultaviksi: valtioneuvoston kanslia, oikeusministeriö, professori Päivi Leino-Sandberg, professori Kimmo Nuotio ja professori Sakari Melander.

12. Valtioneuvoston selvitys: Oikeudenkäytön digitalisointi Euroopan unionissa - välineet mahdollisuuksien hyödyntämiseen, komission tiedonanto

Valtioneuvoston E-selvitys E 19/2021 vp
Liiteasiakirja Oikeudenkäytön digitalisointi Euroopan unionissa - välineet mahdollisuuksien hyödyntämiseen, komission tiedonanto

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian E 19/2021 vp johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle kansainväliseen siviili-ilmailuun liittyvien laittomien tekojen ehkäisemisestä tehdyn yleissopimuksen, ilma-alusten laittoman haltuunoton ehkäisemisestä tehtyä yleissopimusta täydentävän pöytäkirjan sekä rikoksista ja eräistä muista

teoista ilma-aluksissa tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi rikoslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 232/2020 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 3/2021 vp
Vastine HE 232/2020 vp LaV 05.03.2021 yksikön päällikkö Sari Mäkelä, ulkoministeriö
Asiantuntijalausunto A 13

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 5.3.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- yksikön päällikkö Sari Mäkelä, ulkoministeriö, liite
- lainsäädäntöneuvos Janne Kanerva, oikeusministeriö

14. Lakialoite laiksi rikoslain 17 luvun muuttamisesta

Lakialoite LA 24/2020 vp

Merkittiin tiedoksi, että seuraava asiantuntija on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 5.3.2021:

Valiokunnassa oli kuultavana:
- lainsäädäntöneuvos Sami Kiriakos, oikeusministeriö

15. Oikeusministereiden epävirallinen videokokous 11.3.2021

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 10/2021 vp

Merkittiin tiedoksi, että seuraava asiantuntija on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 5.3.2021:

Valiokunnassa oli kuultavana:
- EU-erityisasiantuntija Katja Arenmaa, oikeusministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

16. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa sekä vankeuslain ja eräiden muiden seuraamusten täytäntöönpanosta annettujen lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 246/2020 vp
Asiantuntijalausunto HE 246/2020 vp LaV 09.03.2021 oikeusneuvos Juha Lavapuro, korkein hallinto-oikeus Asiantuntijalausunto A 16
Asiantuntijalausunto HE 246/2020 vp LaV 09.03.2021 hallinto-oikeustuomari Liisa Selvenius-Hurme, Helsingin hallinto-oikeus Asiantuntijalausunto B 16
Asiantuntijalausunto HE 246/2020 vp LaV 09.03.2021 professori Matti Tolvanen Asiantuntijalausunto C 16

Asiantuntijalausunto HE 246/2020 vp LaV 09.03.2021 professori Tomi Voutilainen Asiantuntijalausunto D 16
Lisäselvitys HE 246/2020 vp LaV 09.03.2021 Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia Lisäselvitys E 16

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 9.3.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- oikeusneuvos Juha Lavapuro, korkein hallinto-oikeus, liite
- hallinto-oikeustuomari Liisa Selvenius-Hurme, Helsingin hallinto-oikeus, liite
- professori Matti Tolvanen, liite
- professori Tomi Voutilainen, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, liite

17. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

18. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 12.3.2021 klo 9.15 (epävirallinen etäkokous) ja että seuraava valiokunnan virallinen kokous on torstaina 25.3.2021 klo 11.00 (E 440 VaV:n kokoushuone).

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mikko Monto